

COMPOST

Amb aquest taller pretenem que els alumnes coneguen una mica millor el sòl, la seua textura, estructura, característiques fonamentals, etc., i el compost, què és, com es forma, com podem fer compost, i realitzarem unes senzilles pràctiques per a obtenir-ne la porositat i el pH. Visitarem les piles de compost del Jardí Botànic. A més d'estudiar una mica més els anèl·lids i el vermicompostatge, com a mitjà per a obtenir humus de cuc, un substrat òptim per a les nostres plantes.

ETAPA EDUCATIVA: secundària, escoles taller, mòduls formatius, escoles d'adults, PQPI, etc.

EL COMPOST

El compost és el producte que s'obté a partir de matèria orgànica en descomposició. Per això rep també el nom d'adob orgànic.

Què significa compostar?

Significa sotmetre la matèria orgànica a l'acció de milions de microorganismes i invertebrats beneficiosos que la transformen. De cada 100 quilos de matèria orgànica obtenim 30 quilos de compost.

El compostatge és la manera en què la natura recicla residus i proporciona al sòl els elements i compostos necessaris per a crear un sòl i un medi ambient saludables.

Què aconseguim en compostar? El compost:

- Ajuda a créixer les plantes i millora el sòl.
- Estalvia aigua; el sòl reté més humitat.
- Beneficia el medi ambient, ja que es reciclen recursos orgànics valuosos.
- Redueix la contaminació de l'aire, ja que no utilitza productes tòxics o agressius.
- Redueix la contaminació de les aigües, ja que els productes tòxics no són arrossegats.

LA IMPORTÀNCIA DELS ANÈL·LIDS

El cuc de terra és responsable de la qualitat del sòl, ajuda perquè siga bo i cresquen plantes sanes que ens servisquen d'aliment. Els cucs viuen en túnels que excaven a terra i, construint les seues cases, ajuden a fer que la quantitat d'aire i aigua que entra en el sòl siga major. També barregen la terra de les capes més profundes del sòl amb les de dalt (que té molta matèria orgànica). A més, converteixen la matèria orgànica, com les fulles caigudes i la gespa tallada, en coses que les plantes poden usar. Com ho aconseguixen? Quan mengen, deixen enrere els seus excrements que són un tipus de fertilitzant molt bo, sobretot perquè conté nitrogen que és un nutrient molt important per a les plantes.

El cuc de terra és oriünd d'Europa, però en l'actualitat abunda també a l'Amèrica del Nord i a l'Àsia occidental.

Encara que en general fa 7 o 8 centímetres, se sap que alguns membres de l'espècie aconseguixen fins a 35 centímetres de longitud amb el cos enrotllat. El cos del cuc de terra està format per segments anomenats anells o metàmers. Aquests segments estan recoberts de sedes, o petites cerres, que el cuc usa per remoure i furgar la terra.

A l'extrem davanter hi pots veure un anell més gran acolorit. És el clitel. Que ajudarà a la unió de dos cucs per fecundar-se i a la formació dels capolls que contindran els ous.

Els cucs de terra s'aparien a la superfície. Encara que són hermafrodites, no es fecunden a si mateixos. Després d'apariar-se, cada cuc forma un petit capoll en forma de llima amb un líquid que segrega del clitel, que és l'eixamplament fàcilment recognoscible que destaca en el terç anterior del seu cos. L'esperma i els ovòcits es depositen dins del capoll, que a continuació és enterrat. Els cucs nous emergeixen a la superfície després d'un període de gestació entre dues i quatre setmanes.

A la punta del cap (a l'extrem anterior) hi ha un ala flexible de pell que penja damunt de la boca. Es diu el prostomi. Serveix per a evitar que s'empasse coses que no vol; sota el prostomi hi ha la "boca". Tenen una boca bastant gran, per poder agafar una fulla i arrossegar-la.

PRÀCTICA:

- COMPOST: observaran com es forma el compost, els passos que cal seguir-hi, mesuraran la temperatura de la pila de compost, i ja al laboratori, en mesuraran la porositat, la capacitat de retenció d'aigua i el pH.
- Estudiaran en viu els cucs, la seua constitució, els tocaran i observaran, i intentaran localitzar les parts principals: el clitel, la part anterior o boca i la part posterior, i les setes.
- Observaran el vermicompostatge i l'humus de cuc.